

Poročilo medijskih objav

ZBORNICA ZA POSLOVANJE Z NEPREMIČNINAMI

Pripravljeno: 17.03.2023

<u>Pojavnost:</u>	
STANOVANJSKA GRADNJA	1
STANOVANJSKI SKLAD REPUBLIKE SLOVENIJE	4
NAJEMNA STANOVANJA	2
GRADNJA STANOVANJ	4
UPRAVNIK	1
ENERGETSKA IZKAZNICA	1
POSLOVANJE Z NEPREMIČNINAMI	1

<u>Ključne besede v poročilu:</u>	
STANOVANJSKA GRADNJA	1
STANOVANJSKI SKLAD REPUBLIKE SLOVENIJE	4
NAJEMNA STANOVANJA	2
GRADNJA STANOVANJ	4
UPRAVNIK	1
ENERGETSKA IZKAZNICA	1
POSLOVANJE Z NEPREMIČNINAMI	1

Pregled objav

ZBORNICA ZA POSLOVANJE Z NEPREMIČNINAMI

16. 03. 2023	Posavski obzornik	Stran/Termin: 12	SLOVENIJA
Naslov:	JAVNO RAZGRNITEV dopolnjenega osnutka Občinskega podrobnega prostorskega načrta (OPPN)		
Vsebina:	Objava javnega naznanila o javni razgrnitvi dopolnjenega osnutka Občinskega podrobnega prostorskega načrta (OPPN) »Stanovanjska gradnja Sela pri Dobovi« Na podlagi 122. člena v povezavi s 129. členom Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 199/21, 18/23- ZDU10; ZUreP3) župan Občine Brežice		
Avtor:	Ivan Molan		
Gesla:	STANOVANJSKA GRADNJA		
16. 03. 2023	www.sta.si	Stran/Termin:	SLOVENIJA
Naslov:	Maljevac v Murski Soboti tudi o stanovanjski politiki na podeželju		
Vsebina:	Minister za solidarno prihodnost Simon Maljevac je v sredo s sodelavci obiskal murskosoboško občino. V ospredju razprave s predstavniki občine je bil projekt prenove bivše ekonomske šole v središču Murske Sobotе, v kateri bo soboški stanovanjski sklad uredil 15 stanovanj, od tega 12 za mlade, so danes		
Avtor:	lpc/np		
Gesla:	STANOVANJSKI SKLAD REPUBLIKE SLOVENIJE		
17. 03. 2023	Štajerski tednik	Stran/Termin: 5	SLOVENIJA
Naslov:	Gradbeno dovoljene bo končno izdano		
Vsebina:	Ptuj Po državni denar za neprofitna stanovanja		
Avtor:	Dženana Kmetec		
Gesla:	STANOVANJSKI SKLAD REPUBLIKE SLOVENIJE, NAJEMNA STANOVANJA		
17. 03. 2023	Večer	Stran/Termin: 16	SLOVENIJA
Naslov:	Potrebnih 300 javnih stanovanj		
Vsebina:	Minister za solidarno prihodnost Simon Maljevac se je sestal z vodstvom soboškega stanovanjskega sklada in soboškim županom Damjanom Anželjem. Govorili so tudi o projektu soboškega stanovanjskega sklada, ki bo še letos preuredil prostore nekdanje ekonomske šole nasproti občinske zgradbe v dvanajstih		
Avtor:	rš		
Gesla:	STANOVANJSKI SKLAD REPUBLIKE SLOVENIJE, GRADNJA STANOVANJ		
17. 03. 2023	Delo	Stran/Termin: 7	SLOVENIJA
Naslov:	Prag revščine in poračun po uskladitvi pokojnin		
Vsebina:	Prag revščine in poračun po uskladitvi pokojnin Sprašujem se, zakaj Zveza društev upokojencev Slovenije (ZDUS) in Sindikat upokojencev Slovenije (SUS) dovolita, da vlada in Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije (Zpiz) brijeta norce iz nas, upokojencev. Moja pokojnina znaša 645, 20 evra. Poleg		
Avtor:	Melanija Lebreht		
Gesla:	UPRAVNIK		
17. 03. 2023	Primorske novice	Stran/Termin: 21	SLOVENIJA
Naslov:	Z zemljišči kupčkali gradbinci in banke		
Vsebina:	Zakaj so izolska zemljišča na prvovrstnih lokacijah ob morju najbolj degradirana v Istri? Mestu, ki stavi na turizem, so v sramoto		
Avtor:	Mirjana Cerin		
Gesla:	GRADNJA STANOVANJ		
17. 03. 2023	Primorske novice	Stran/Termin: 1	SLOVENIJA
Naslov:	Kako so z izolskimi zemljišči ob morju kupčkali gradbinci in banke		
Vsebina:	izola Zakaj so izolska zemljišča na prvovrstnih lokacijah ob morju najbolj degradirana v Istri? Za mesto, ki stavi na turizem, so sramota		
Avtor:	Mirjana Cerin		
Gesla:	GRADNJA STANOVANJ		
17. 03. 2023	Primorske novice	Stran/Termin: 2	SLOVENIJA
Naslov:	Pravični davki ali kdo je bogat		
Vsebina:	Manevrski prostor za na videz vsečne, a z vidika proračunskih razmer zaskrbljujoče reforme je dejansko močno omejen.		
Avtor:	Veronika Rupnik Ženko		
Gesla:	GRADNJA STANOVANJ		

17. 03. 2023	Dnevnik	Stran/Termin: 8	SLOVENIJA
Naslov:	Na žrebanju v Rotovžu šestdeset mladih do stanovanja		
Vsebina:	Včeraj zjutraj so v veliki dvorani ljubljanske mestne hiše izžrebali imena 60 upravičencev do najema namenskega stanovanja za mlade.		
Avtor:	Martin Poljsak		
Gesla:	STANOVANJSKI SKLAD REPUBLIKE SLOVENIJE, NAJEMNA STANOVANJA		
17. 03. 2023	Svet 24	Stran/Termin: 4	SLOVENIJA
Naslov:	Slovenci bomo prisiljeni menjati okna in izolirati hiše		
Vsebina:	Evropa si želi tudi s prenovami hiš doseči visoko zastavljene okoljske cilje. V Sloveniji, kjer je izjemno velik delež starih energetske potratnih hiš, se bomo tako soočili z velikim izzivom.		
Avtor:	Žiga Kariž		
Gesla:	ENERGETSKA IZKAZNICA		
17. 03. 2023	Delavska enotnost	Stran/Termin: 15	SLOVENIJA
Naslov:	Bogata ponudba		
Vsebina:	Kaj imam od tega, da se včlanim v sindikat, se glasi pogosto in po svoje čisto legitimno vprašanje potencialnih članic in članov. Sindikati dejavnosti ZSSS premorejo celo paleto odgovorov nanj, pod črto pa razmišljajo o kombinaciji sindikalnega aktivizma z bolj konkretnimi materialnimi ugodnostmi, ki jih je		
Avtor:	Gregor Inkret, Mojca Matoz in Miha Poredoš		
Gesla:	POSLOVANJE Z NEPREMIČNINAMI		

16. 03. 2023

Posavski obzornik

Stran/Termin: 12

Naslov: JAVNO RAZGRNITEV dopolnjenega osnutka

Naklada: 24.000,00

Avtor: Ivan Molan

Površina/Trajanje: 160,78

Rubrika/Oddaja: IZ NAŠIH OBČIN - BREŽICE

Žanr: POROČILO

Gesla: STANOVANJSKA GRADNJA

Objava javnega naznanila o javni razgrnitvi dopolnjenega osnutka Občinskega podrobnega prostorskega načrta (OPPN) »Stanovanjska gradnja Sela pri Dobovi«

Na podlagi 122. člena v povezavi s 129. členom Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 199/21, 18/23 – ZDU-10; ZUreP-3) župan Občine Brežice objavlja

JAVNO RAZGRNITEV
dopolnjenega osnutka
Občinskega podrobnega prostorskega načrta (OPPN)
»Stanovanjska gradnja Sela pri Dobovi, del EUP SEL-02«.

Javna razgrnitev se je pričela **15. 3. 2023** in bo potekala do vključno **14. 4. 2023** v času uradnih ur na Oddelku za prostor Občine Brežice. Gradivo dopolnjenega osnutka OPPN bo objavljeno tudi na spletni strani občine www.brezice.si (Sporočila za javnost) ter na naslovu www.brezice.si/sl/prostor (spletni portal Prostor).

Predmet OPPN se glede na izkazano investicijsko namero nanaša na izgradnjo stanovanjskih stavb z možnostjo umeščanja pomožnih spremljajočih objektov ter potrebno infrastrukturno ureditvijo. Območje OPPN se nahaja v severnem delu naselja Sela pri Dobovi in zajema posamezne dele nepozidanega stavbnega zemljišča znotraj naselja.

Javna obravnava prostorskega akta bo v sredo, **12. 4. 2023, ob 16. uri** v sejni sobi na Občini Brežice.

Pisne pripombe in predloge na prostorski akt lahko zainteresirani v času javne razgrnitve podajo pisno v knjigi pripomb na Občini Brežice (Oddelek za prostor), posredujejo po pošti na Občino Brežice, Oddelek za prostor, Cesta prvih borcev 18, 8250 Brežice ali na elektronski naslov obcina.brezice@brezice.si.

Občina bo preučila pripombe in predloge javnosti ter do njih zavzela stališča, ki bodo objavljena na zgoraj navedeni spletni strani portala Prostor ter na oglasni deski Oddelka za prostor.

Ivan Molan, župan Občine Brežice

16. 03. 2023 www.sta.si

Stran/Termin:

Naslov: Maljevac v Murski Soboti tudi o stanovanjski politiki na

Naklada:

Avtor: lpc/np

Površina/Trajanje: 1,00

Rubrika/Oddaja:

Žanr: SPLETNI ČLANEK

Gesla: STANOVANJSKI SKLAD REPUBLIKE SLOVENIJE

<https://www.sta.si/3150367>

Minister za solidarno prihodnost Simon Maljevac je v sredo s sodelavci obiskal murskosoboško občino. V ospredju razprave s predstavniki občine je bil projekt prenove bivše ekonomske šole v središču Murske Sobote, v kateri bo soboški [stanovanjski sklad](#) uredil 15 stanovanj, od tega 12 za mlade, so danes sporočili z ministrstva. Na delovnem sestanku z murskosoboškim županom Damjanom Anžljem se je minister seznanil s tekočimi projekti na področju stanovanjske politike v občini in o delu organizacij, ki izvajajo socialno-varstvene storitve. Delo občinskega medgeneracijskega centra župan ocenjuje odlično, med izzivi na področju dolgotrajne oskrbe pa je izpostavil predvsem pomanjkanje kadra v institucionalnem varstvu in pri pomoči na domu, so sporočili. Župan je opozoril, da so med razlogi za kadrovske težave nizke plače v poklicih socialnega varstva, saj se tudi mladi, ki pridobijo zdravstveno izobrazbo v lokalni šoli, najraje odločijo za delo v bližnji Avstriji, kjer so plače na primerljivih delovnih mestih bistveno višje. Na ministrovem srečanju s predstavnicami soboškega občinskega [stanovanjskega sklada](#) so preučili aktualne projekte vzdrževanja fonda sklada in njihove načrte. Na skladu svoje delo razumejo tudi v luči zagotavljanja socialne varnosti za šibkejške skupine, zato so vzpostavili tudi projekte s tega področja namestitve za brezdomce, bivanjske enote za starejše ter namestitve za ženske žrtve nasilja. Sklad pozdravlja namero ministrstva po oblikovanju krovne stanovanjske strategije ter načrtovano vlogo regijskih in občinskih skladov v njej, predvsem zaradi potrebe po predvidljivem okolju, ki je ključno za načrtovanje dela in investicij, so še sporočili z ministrstva. Minister in župan sta se v izjavi ob koncu srečanja strinjala, da je oblikovanje krovne strategije za razvoj javne stanovanjske politike ključnega pomena, predvsem v luči decentraliziranega razvoja po vsej državi. Maljevac je regijski obisk sklenil z dogodkom Minister posluša v Mladinskem informativnem in kulturnem klubu Murska Sobota. V ospredju vprašanj in pobud sta bila razvoj bivanjske politike na podeželju in regulacija cen na nepremičninskem trgu.

17. 03. 2023

Štajerski tednik

Stran/Termin: 5

Naslov: Gradbeno dovoljenje bo končno izdano

Naklada: 12.000,00

Avtor: Dženana Kmetec

Površina/Trajanje: 297,08

Rubrika/Oddaja: PODRAVJE

Žanr: POROČILO

Gesla: STANOVANJSKI SKLAD REPUBLIKE SLOVENIJE, NAJEMNA STANOVANJA

Ptuj • Po državni denar za neprofitna stanovanja

Gradbeno dovoljenje bo končno izdano

40 novih neprofitnih stanovanj na Ptuj, kolikor jih nameravajo graditi, bi bilo za mesto velika pridobitev. A izbrana lokacija za avtobusno postajo že nekaj časa buri duhove, saj je po mnenju stanovalcev sosednjih blokov neprijemna. Ti so se kot stranke v postopku pritožili na že izdano gradbeno dovoljenje in izvedbo tega projekta (začasno) ustavili. Kot kaže, pa bo zdaj vendarle izdano.

»Na gradbeno dovoljenje še čakamo. Stranke v postopku so se namreč pritožile na že izdano gradbeno dovoljenje, drugostopenjski organ (Ministrstvo za okolje in prostor, op. a.) je nato postopek vrnil v ponovno odločanje na Upravno enoto Ptuj. Dovoljenje pa je pogoj za vse nadaljnje pogovore. Kakšni bodo in v katero smer bodo šli, pa bo odvisno od tega, kakšne bodo okoliščine v času, ko bomo imeli zbrano vso potrebno dokumentacijo,« so pojasnili na ptujski občini.

Na okoljskem ministrstvu so namreč lani ugotovili, da je UE Ptuj napačno določila tipologijo objekta. Kot najvišjo dopustno etažnost so opredelili klet, pritličje in štiri nadstropja. Dilema je bila, ali je na tem območju dopustna gradnja kleti. Zaradi odprave dvomnosti je nato mestni svet septembra lani sprejel obvezno razlago Občinskega prostorskega načrta in vnesel tolmačenje, ki omogoča nadaljevanje postopkov.

Na občini upajo, da bo gradbeno dovoljenje drugič čim prej izdano in bodo zagotovili (bojda obljubljena) sredstva Stanovanjskega sklada RS. Zavedajo pa se, da se lahko zgodi, da jim bodo spolzela iz rok.

Sklad sicer povečuje število najemnih stanovanj po vsej državi,

Foto: CG

Na občini si prizadevajo, da bi gradnja stekla čim prej, a za začetek je potrebno veljavno gradbeno dovoljenje.

decembra lani so podpisali pogodbo za gradnjo nekaj več kot sto stanovanj v Novem mestu. Investicija je vredna skoraj 15 milijonov evrov. Potrdili pa so, da je popolna vloga, vključno s pridobljenim gradbenim dovoljenjem, ključni pogoj za kandidacijo za sofinanciranje. Poziv je odprt, sredstva za gradnjo javnih najemnih stanovanjskih enot so še na voljo, in sicer do konca leta 2023 oziroma do porabe.

Gradbeno dovoljenje izdano ta teden

Ptujska občina zadnja leta vodi vse potrebne postopke, da bi

gradnja čim prej stekla. Pred dve letoma so sklenili pogodbo s projektantom za izdelavo potrebne dokumentacije, izbrano je bilo podjetje Projekt iz Nove Gorice. V vmesnem času so z njimi podpisali še aneks, skupna vrednost tega dela naložbe je z davkom vredna okrog 46.000 evrov.

Kje se je zatikalo pri izdaji gradbenega dovoljenja v drugo, smo povprašali tudi na Upravno enoto. Načelnik UE Metod Grah je pojasnil: »Gradbeno dovoljenje bo izdano v tem tednu. Postopek je trajal dalj časa zaradi nasprotovanja stranskih udeležencev. Med

drugim je bila zahtevana izločitev uradnice, ki vodi postopek, ki sem jo zavrnil jaz kot predstojnik. Nato je bila zahtevana tudi moja izločitev, o kateri je odločalo Ministrstvo za javno upravo in jo tudi zavrnilo.«

Z izdajo pravnomočnega gradbenega dovoljenja ima MO Ptuj zdaj možnost prijave na enega od naslednjih razpisov za sofinanciranje gradenj neprofitnih stanovanj. Tudi če bodo uspešni, pa je manj verjetno, da bi ta naložba stekla še letos. Sledijo namreč objava razpisa, izbira izvajalca gradbenih del ...

Dženana Kmetec

17. 03. 2023

Večer

Stran/Termin: 16

Naslov: Potrebni 300 javnih stanovanj

Naklada: 16.328,00

Avtor: rš

Površina/Trajanje: 170,55

Rubrika/Oddaja: PODRAVJE, POMURJE

Žanr: POROČILO

Gesla: STANOVANJSKI SKLAD REPUBLIKE SLOVENIJE, GRADNJA STANOVANJ

Simon Maljevac (desno) je Damjanu Anželju obljubil, da se bo nabor javnih profitnih stanovanj v Pomurju že letos povečal. Foto: Rok ŠAVEL

MURSKA SOBOTA

Potrebni 300 javnih stanovanj

Minister za solidarno prihodnost Simon Maljevac se je sestel z vodstvom soboškega stanovanjskega sklada in soboškim županom Damjanom Anželjem. Govorili so tudi o projektu soboškega stanovanjskega sklada, ki bo še letos preuredil prostore nekdanje ekonomske šole nasproti občinske zgradbe v dvanajstih neprofitnih stanovanj za mlade. Po besedah Anželja se bo gradnja pričela še letos. Investicija je vredna 1,7 milijona evrov, zanjo pa je stanovanjski sklad najel kredit. Kot je povedal Maljevac, soboški mestni občini primanjkuje od 250 do 300 javnih neprofitnih stanovanj. Poudaril je, da bo še letos v Sloveniji zgrajenih okoli 1000 tovrstnih stanovanj: "V Pomurju v različnih občinah, tudi v murskosoboški." Župan je omenil tudi zasebne nepremičninske investicije, ki so pred vrati - stanovanjski blok pri soboški avtobusni postaji in nov blok v Lendavski ulici. "Mestna občina ima sprejetih devet občinskih podrobnih prostorskih načrtov: sedem jih omogoča individualno gradnjo, dva pa gradnjo stanovanjskih kompleksov. Skupaj gre za okoli 500 stanovanjskih enot, ampak gradnja še ni zaživela," je pojasnil Anželj. (rš)

17. 03. 2023	Delo	Stran/Termin:	7
Naslov:	Prag revščine in poračun po uskladitvi pokojnin	Naklada:	19.752,00
Avtor:	Melanija Lebreht	Površina/Trajanje:	50,97
Rubrika/Oddaja:	MNENJA	Žanr:	PISMO
Gesla:	UPRAVNIK		

Prag revščine in poračun po uskladitvi pokojnin

Sprašujem se, zakaj Zveza društev upokojencev Slovenije (ZDUS) in Sindikat upokojencev Slovenije (SUS) dovolita, da vlada in Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije (Zpiz) brijeta norce iz nas, upokojencev.

Moja pokojnina znaša 645,20 evra. Poleg nje prejmem 62,51 evra invalidnine. Skupaj torej 739,60 evra. Po plačilu dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja 35,67 evra mi ostane 703,93 evra.

Poračun po uskladitvi pokojnin je znašal borih 31,89 evra. (Za ta znesek si, na primer, lahko kupim veliko pico »antisklerozo« z jajcem – 12,30 evra, lazanjo s pečeno zelenjavo – 11,90 evra, dva čaja Althaus – 4,80 evra, skupaj 29 evrov. Ostane mi 2,89 evra.)

Stroški za stanovanje (Tele-mach, energija, upravnik) znašajo 239,69 evra na mesec. Za preživetje čez mesec mi ostane 464,24 evra.

Zdaj bi želela zamenjati stara slušna aparata, ki s popustom in zdravstveno naročilnico staneta 948 evrov. Le od kod vzeti denar za ta medicinski pripomoček?

MELANIJA LEBREHT, starost 80 let, Ljubljana

17. 03. 2023 Primorske novice

Stran/Termin: 21

Naslov: Z zemljišči kupčkali gradbinci in banke

Naklada: 21.000,00

Avtor: Mirjana Cerin

Površina/Trajanje: 1.885,92

Rubrika/Oddaja: DRUŽBA

Žanr: POROČILO

Gesla: GRADNJA STANOVANJ

Zakaj so izolska zemljišča na prvovrstnih lokacijah ob morju najbolj degradirana v Istri? Mestu, ki stavi na turizem, so v sramoto

Z zemljišči kupčkali gradbinci in banke

Nekdanji izolski župan Igor Kolenc, ki je občino vodil v obdobju 2010-2018, je ob neki priložnosti dejal, da si tisti, ki bi na izjemnih lokacijah ob morju gradili stanovanja in trgovske centre, kar podajajo kljuko na vratih njegove pisarne. "Izola je najbolj na udaru, veliko bolj kot sosednji Portorož," je ocenil in še naprej zagovarjal, naj šesterica prvovrstnih zemljišč, ki so še zdaj večinoma v lasti bank in holdingov, raje ostane degradiranih.

MIRJANA CERIN

Sam se je ob morju zavzemal za razvoj (zdravstvenega) turizma in športno-rekreacijskih površin. "Šport in turizem se dopolnjujeta. Ne moreš več prodajati zgolj hotelskih sob, kakovost jim viša bližnje zelenje," je pojasnjeval maja 2012, ko je med morjem in Mehanom načrtoval ureditev turističnih in športno-rekreacijskih površin. Prizadeval si je dobiti Argo oziroma Argolino, kjer je videl najustreznejšo lokacijo za nov kulturni dom in kjer so že vrsto let omenjali ribiški muzej, vendar tedanje lastnice Abanke Vipra ni uspel prepričati, da bi jo zamenjala za eno od zemljišč v lasti občine.

Domnevni investitorji in špekulanti so do lanskih lokalnih volitev obiskovali tudi **Danila Markočiča**. Večina

mu je načrte razkrivala stran od oči javnosti, **Miha Kozamernik** iz lju-bljanskega podjetja Nordis, ki je kupilo Rudo, pa je konec marca lani to naredil javno. Markočič je oporekal gradnji stanovanj na območju nekdanje ladjedelnice in Delamarisa ter sprva tudi na Argu, a si je kasneje, ko je z območjem razpolagal Duth, premislil in temu prilagodil predlog občinskega prostorskega načrta (OPN).

Ob morju javni programi ali tudi hoteli?

Zanimanje za degradirana zemljišča ob morju, ki so jih v preteklosti zasedali tovarniški in drugi industrijski objekti in ki Izoli nikakor ne morejo biti v ponos, je podžigala prav priprava krovnega prostorskega akta občine. Najbolj intenzivno je potekala v zadnjih dveh mandatih, poleti 2021 so ga sprejeli, januarja lani z referendumom pa razveljavili. Občani so ocenili, da je bil preveč pisan na kožo kapitalu.

Usoda najboljših zemljišč je znova odvisna od sprejetja in uveljavitve OPN, kar mora občina izpeljati do konca leta 2024. Civilni iniciativi Gibanje za Izolo, ki je vnovič strnila vrste prav zaradi sprejemanja OPN, se zdijo ob morju smiselni le javni programi v splošnem interesu: "Okrog Argovega dimnika bi moral zrasti nov kulturni dom in drugi prostori za kulturo, vključno s tistimi za mladino, da to območje dobi dušo oziroma postane dnevna soba Izole."

Direktor Turističnega združenja **Dean Kocjančič** opozarja na potrebo po novem hotelu ob morju: "V izolskih hotelih, ki imajo 1365 ležišč, le 23 odstotkov vseh ležišč v občini, ustvarijo kar 49 odstotkov vseh nočitev. Z novimi hotelskimi zmogljivostmi bi dosegli boljšo zasedenost čez celo leto in to bi prineslo tudi nova delovna mesta." Nov hotel bi bil smiseln že zato, ker v Izoli zadnja leta narašča predvsem število ležišč v zasebnih nastanitvah, ki so bolj podvržene sezonskim nihanjem. Zasebniki višajo nivo storitev in po Kocjančičevih besedah bi kazalo razmišljati o petzvezdičnem hotelu na Rudi ali na območju nekdanjega Delamarisa oziroma ladjedelnice, od koder je le streljaj do hitre ceste; zaradi bližine morja in hitre ceste bi postali bolj konkurenčni. Sedanji hoteli pa imajo kvečjemu štiri zvezdice (Haliaetum, Mirta, Cliff, Marina in DeGrassi).

Nekateri Izolani so skeptični do gradnje morebitnih turističnih apartmajev, saj so tiste, načrtovane v preteklosti, med gradnjo spremenili v stanovanja in zdaj je v Izoli skoraj tretjina stanovanj vikendaških.

Nekdanji poslovnež v pokoju **Neven Ivetac**, ki že 30 let živi v Izoli, zadnja leta prav v neposredni bližini nekdanjega Delamarisa, pa meni, da bi bilo nekdanjo ladjedelnico ali Delamaris škoda pozidati s hoteli. "Eksponentno večanje nočitvenih zmogljivosti ni smiselno. Našo skromno obalo smo že dodobra obremenili. Izola je majhna, moramo jo obvarovati," opozarja. "Območji nekdanje ladjedelnice in Delamarisa imam raje takšni, kakršni sta, kot da bi ju pokvarili z divjo pozidavo. Misliti moramo na lastno kakovost življenja, na zanamce in tudi obiskovalce, ki v Izolo ne bodo prihajali, da bi si ogledovali beton." Po tej logiki Ivetac še manj

dopušča gradnjo stanovanj, češ, vsaj območje ladjedelnice bi moralo postati javno dobro, na njem bi morali urediti obmorsko sprehajališče ter rekreacijske in zelene površine.

Kaj pa začasna raba degradiranih območij?

Do sprejetja OPN in ureditve degradiranih zemljišč, ki pa so Izoli dala identiteto, arhitektka **Tina Cotič**, ki zadnje desetletje živi v Izoli, opominja na možnost začasne rabe praznih oziroma degradiranih urbanih prostorov. Najpogostejša začasna raba je ureditev parkirišča in tudi na Argu so se tega domislili, vendar sama meni, da je to najbolj zgrešeno. Veliko boljše se ji zdi kulturno vozlišče, ki je vzniknilo na območju Ribe in združuje vizualne performativne umetnike, oblikovalce, arhitekte, restavradorje, glasbenike, poete ... "Degradirano cono so spremenili v kreativno, drugih takšnih prostorov v Izoli ni. Začasna kulturna in rekreativna raba prispevata h kulturnemu in socialnemu razvoju mesta in preprečita nadaljnjo degradacijo. Začasna raba lahko nakaže tudi morebitni prihodnji razvoj," utemeljuje Tina Cotič. Zaveda se, da je dokončne rešitve za ta območja potrebno dobro pretehtati in jih sprejeti v dogovoru z lokalno skupnostjo, še posebej, če se ta zoperstavi stanovanjski pozidavi.

Riba je območje, ki je dobilo ime po istoimenskem podjetju za ribištvo in ribogojstvo **Vojka Mavra** in **Loredana Glaviča**, ki sta bila nekdanja vodilnih položajih v Delamarisu. Na območju sta želela zgraditi poslovno-stanovanjsko-turis-

"Okrog Argovega dimnika bi moral zrasti nov kulturni dom in drugi prostori za kulturo, vključno s tistimi za mladino, da to območje dobi dušo oziroma postane dnevna soba Izole."

CIVILNA INICIATIVA GIBANJE ZA IZOLO

Pogled na Izolo iz južne smeri: v oči zbode nekdanje dvorišče tovarne Argo, v kateri so v drugi polovici sedemdesetih let prejšnjega stoletja opustili proizvodnjo ribjih izdelkov, prešli pod Drogo Portorož ter do leta 2001 proizvajali jušne koncentrate in zelenjavne konzerve oziroma pražili kavo. Investicijsko zemljišče, ki je na prodaj za 8,86 milijona evrov, je bilo sprva veliko 2,3 hektarja, zdaj je dva.

FOTO: TOMAZ PRIMOŽČIČ/ITA

tični objekt, a se z občino v času Kolenca in Markočiča nista mogla dogovoriti (prvi je imel tam v mislih zelene površine, drugi Istrski kulturni center Izola). Podjetje je bilo z občino tudi v sodnem sporu. "Območje bi pozidali ali prodali," zdaj pravi Maver. "Prodaja je odvisna od dogovora z morebitnim kupcem. Ne čakamo na vnovični sprejem OPN." Ko pa ga bo občina sprejela, dopušča odškodninsko tožbo.

Kostičevi bi lahko zidali na trikotniku, a jih najbrž bolj zanima nekdanji Delamaris

Med omenjeno šesterico zemljišč je le eno takšno, ki bi ga lastniki lahko takoj pozidali - trikotnik pri hotelu Delfin, saj so v obdobju Kolenčevega predhodnika **Tomislava Klokočovnika** (2006-2010) sprejeli občinski podrobni prostorski načrt (OPPN), ki tam omogoča gradnjo hotela s 120 sobami in suitami v depandansah, 250 apartmajev in zunanji bazen s 500 kvadratnimi metri vodnih površin za 250 kopalcev. OPPN je predlagal nekdanji najpomembnejši lastnik, kasneje propadlo mariborsko gradbeno podjetje Konstruktor Invest, zdaj pa s 25.807 kvadratnih metrov zemljišč razpolaga Gorenjska banka. Občina ima tam bistveno manj parcel.

Za Gorenjsko banko stoji razvpiti srbski poslovnež **Miodrag Kostić**, ki je leta 1983 ustanovil MK Group ter dejavnost na področju kmetijstva, bančništva in turizma kasneje razširil v Črno goro, Hrvaško in Slovenijo. Gorenjsko banko je obvladoval prek beograjske AIK banke, od začetka januarja je formalno v lasti Agri Europe Cyprus Limited, a za Izolane je pomembnejše, da trikotnika pri Delfinu v njegovem holdingu ne nameravajo pozidati po veljavnem prostorskem aktu, ki omogoča gosto, morda pre-gosto pozidavo, ampak čakajo na sprejem OPN. To nam je v imenu holdinga

sporočilo ljubljansko podjetje za poslovno svetovanje in komuniciranje Herman & partnerji, katerega direktor je **Franci Delić Zavrl**.

Čeprav v MK Group čakajo na OPN, pa so nam v Gorenjski banki povedali, da izolsko zemljišče skladno s strategijo prodajajo, češ da "upravljanje z naložbenimi nepremičninami ne predstavlja osnovne dejavnosti banke". Prodaja z njihove spletne strani sicer ni razvidna, Kostičev MK Group pa v Izoli prek ljubljanskega podjetja Monetic obvladuje še večje in še bolj atraktivno območje, 37.351 kvadratnih metrov veliko nekdanje dvorišče tovarne Delamaris. Morda se čakanje na OPN bolj nanaša na to zemljišče. Ali bi ga pozidali po idejnem osnutku, ki ga je za nekdanjega lastnika Heto Asset Resolution (slaba banka Hypo Alpe Adria) leta 2017 pripravil arhitekt **Dean Lah**, ali prodali, ostaja odprto vprašanje. Toda v Heti so idejni osnutek za Resort Delamaris (štirizvezdični kompleks s centrom dobrega počutja, 270 hotelskimi sobami, 80 apartmaji in sedmimi vilami) predvideli prav zato, da bi zemljišče lažje prodali. Do leta 2020 so se morali znebiti celotnega portfelja v Sloveniji, uspelo jim je s Kostičevo pomočjo in ne da bi pripravili potrebni OPPN. MK Group pa ima v sosednjem Portorožu

še hotel Kempinski Palace in večinski del Letališča Portorož.

SDH prodaja Argolino. Kaj pa nekdanjo ladjedelnico?

Investicijsko zemljišče Argolina na območju nekdanje tovarne Argo, v kateri so včasih proizvajali ribje izdelke, jušne koncentrate in zelenjavne konzerve ter pražili kavo, pa še kar prodajajo - za 8.860.000 evrov brez davka, čeprav so ga nekoliko zmanjšali. 3597 kvadratnih metrov parcel z ostanki tovarne, ki imajo status kulturnega spomenika oziroma industrijske dediščine, so namreč spomladi 2020 prodali občini za gradnjo interaktivnega muzeja ribiške industrije. Investicijsko zemljišče ima zdaj 20.106 kvadratnih metrov, od januarja letos z njim razpolaga Slovenski državni holding (SDH), pred Dutb in Abanko Vipa pa je imelo glavno besedo podjetje MPM Engineering iz Bohinjske Bistrice. Direktor **Boštjan Čokl** je v letih 2004-05 tam snoval elitno stanovanjsko sososko Argolina in po tem ne-sojenem projektu nekateri še zdaj imenujejo to območje. Projekt je padel v vodo zaradi načrtovanih stanovanj ob morju za petičneže.

SDH je od Dutb podedoval tudi 42.054 kvadratnih metrov stavbnih zemljišč nekdanje ladjedelnice. Znani Izolan **Drago Mislej - Mef** meni, da je prihodnost tega območja najmanj vprašljiva, v SDH pa na vprašanje, kakšne načrte imajo z njim oziroma, ali vedo, kaj z njim namerava država, odgovarjajo, da so njihovi načrti odvisni predvsem od OPN oziroma OPPN. "Občina ne razpolaga z veljavnimi prostorskimi akti, ki bi omogočali razvoj na njenem območju. SDH se bo aktivno vključil v proces priprave prostorskih aktov in v sodelovanju z drugimi deležniki zastopal svoje interese," napoveduje.

Država je postala lastnica nekdanjega ladjedelniškega kompleksa lani,

potem ko je aprila vlada sprejela sklep, da bo zemljišče prenesla v last države po tržni vrednosti pod posebnimi pogoji za 5,32 milijona evrov, da območja na elitni lokaciji ne bi prodali na trgu (pred tem so ga kar nekaj časa neuspešno prodajali za 6,6 milijona). Tako so sklenili dva dneva pred državnozborskimi volitvami, vendar je namera visela v zraku dobra dva meseca. Upravni odbor Dutb je namreč februarja lani ustavil prodajo parcel na izolskem skrajnem severovzhodu in sprejel sklep, s katerim je vladi predlagal njihov prenos, da bi lahko uredili površine za potrebe vojske, policije, uprav za pomorstvo ter za zaščito in reševanje, za agencije za okolje in inšpektorat. Na pobudo tedanjega ministrstva za obrambo z **Matejem Toninom** na čelu so ocenili, da gre za zemljišče na izjemni lokaciji, ki bi lahko zadostilo potrebam državnih organov in lokalne skupnosti ter zagotovilo nova delovna mesta. Markočič je Dutb kasneje menda predlagal, naj na državo prenesejo tudi območje Arga oziroma Argoline, vendar ni bil uspešen.

Snuje de lux hotel na Rudi ...

Miha Kozamernik iz podjetja Nordis (do nedavnega Nordis investicije), ki je

“V izolskih hotelih, ki imajo 1365 ležišč, le 23 odstotkov vseh ležišč v občini, ustvarijo kar 49 odstotkov vseh nočitev. Z novimi hotelskimi zmogljivostmi bi dosegli boljšo zasedenost čez celo leto in to bi prineslo tudi nova delovna mesta.”

DEAN KOCJANČIČ
direktor Turističnega združenja Izola

FOTO: TOMAŽ PRIMOŽIČ/FPA

Trikotnik pri hotelu Delfin: večinski del (2,6 hektarja) je v lasti Gorenjske banke in ta svoj del prodaja.

FOTO: TOMAŽ PRIMOŽIČ/FPA

Na degradiranem območju Ribe je začasno zaživela kreativna cona, izvajajo festival sodobne umetnosti Izis, producirajo umetniška dela, postavljajo razstave ...

FOTO: TOMAŽ PRIMOŽIČ/FPA

5,4 hektarja veliko Rudo je decembra 2021 kupil Nordis investicije, kar 2,8 hektarja zasedajo pozidana stavbna zemljišča, nepozidana stavbna zemljišča so na klifu. Trgovsko-poslovni center Merkur je bil od leta 2016 v lasti Gorenjske banke, ker je šest in sedem let prej hipoteke pri njej vpisal Mersteel, Merkurjevo hčerinsko podjetje, in zatem pristal v stečaju podobno kot krovna družba.

novi lastnik Rude in je 30. marca lani obiskal tedanjega župana Markočiča, pa se je prek posrednika že napovedal pri sedanjem županu **Milanu Bogatiču**, kar nam je slednji potrdil.

Lani je Markočiču naznanil, da se želi na Rudi lotiti 150 do 200 milijonov evrov vrednega projekta in zgraditi 350 do 450 hotelskih sob ali bungalovov - skupaj z morebitni investitorji iz Nemčije, s katerimi naj bi se začel pogovarjati še pred nakupom Rude. Šlo naj bi za hotelsko verigo, katere imena ni želel razkriti. "Zdaj razvijamo projekt za petzvezdični de lux hotel, kakršnega v Sloveniji ni.

med šestimi in osmimi odstotki.

Nordis je Rudo kupil od Gorenjske banke, po Kozamernikovih besedah za malo več kot 6,5 milijona evrov in za to se je moralo podjetje zadolžiti. Ukvarjalo naj bi se z nepremičninami in njihovo gradnjo, po javno dostopnih podatkih s podjetniškim in poslovnim svetovanjem, njegov lastnik je škotska Robin Industrial Corporation.

Zanimivo je, da so turistični resort na območju Rude v času Kolenca vrisali tudi v projektno nalogo za pripravo regionalnega prostorskega načrta za območje med Izolo in Kopriv. Izolska občina se je zavezala, da

"Eksponentno večanje nočitvenih zmogljivosti ni smiselno. Našo skromno obalo smo že dodobra obremenili. Izola je majhna, moramo jo obvarovati."

NEVEN IVETAC

upokojeni poslovnež iz Izole

Imel bo 355 sob, 18 vil in bazenski kompleks. Upravljalca hotela smo že izbrali," nam je povedal pred dnevi. Nadeja se, da bo do konca poletja z investitorji podpisal pogodbo. "Gre za močno nemško podjetje, pod okrilje katerega sodi več kot 1000 hotelov po vsem svetu, a še nobeden v Sloveniji. V Izolo bi pripeljali petičnejše goste." Zatrnil nam je še, da o gradnji stanovanj ne razmišljajo.

Za Nemce naj bi bilo bistveno, da dobijo celotno Rudo, kar pomeni, da bi morali dokupiti še približno desetino zemljišč (1500 kvadratnih metrov veliko parcelo od občine, 2500 kvadratnih metrov od države oziroma bolnišnice in 2000 kvadratnih metrov veliko parcelo z večstanovanjskim objektom). "Hiša predstavlja morda še največjo zagato," je menil lani in takrat priznaval, da njegov projekt terja tako OPN kot OPPN, čeprav je na Rudi po veljavnih aktih možno razvijati turizem, trgovsko dejavnost in rekreacijo. Zdaj meni, da potrebuje le OPPN, in ocenjuje, da bi ga lahko izdelali v dveh do treh letih in v nadaljnjih dveh letih zgradili ta izjemni hotelski kompleks. Čeprav nam je priznal, da nima izkušenj s hotelirstvom, ve, da se donosi v tej dejavnosti gibljejo

si bo na Rudi prizadevala dobiti investitorja za izvedbo mediteranskega energetskega samozadostnega turistično sonaravnega eko-resorta in da bo do njega vzpostavila vplovni kanal z manjšim pristanom.

... pa ni vedel za Zemljaričev projekt

Pri Kozamerniku pa preseneča to, da ni vedel za podoben oziroma še bolj megalomansko zastavljen in 300 milijonov vreden projekt, ki ga je v letih 2011-2013 na širšem območju ladjedelnice snoval nedavno preminuli **Janez Zemljarič**. Da je napovedoval elitni turistično-stanovanjski kompleks z manjšo marino, s katerim naj bi privabil 50.000 obiskovalcev na leto in odprl 1400 delovnih mest, smo mu sami povedali. Seznanjen ni bil niti, da je Zemljarič pritegnil špansko hotelsko verigo Melia Hotels International, ki je bila pripravljena upravljati s 1400 ležišči v zmogljivostih s petimi in 4+ zvezdicami.

Vse to naj bi Zemljarič s tujim kapitalom začel uresničevati pred koncem leta 2013 in v ta namen je tri leta prej ustanovil Urbano prenoval Izole (UPI), družbo za investicije oziroma

FOTO: TOMAŽ PRIMOŽIČ/FPA

Ladjedelnica 2. oktober je zasedala 4,2 hektarja, ki sta jih leta 2007 (prek posrednika, slamnatega podjetja Oil Metal Company) skupaj kupila kasneje propadla Kraški zidar in mariborski Konstruktor ter zastavila pri NLB. Od tam so 2015 romala v Duth in letos v SDH. Sosednji Delamaris je leta 2007 kupil velenjski Vegrad v obdobju Hilde Tovšak in ga kmalu prenesel na Hypo Leasing, ta na svojo slabo banko, zdaj o njih odloča Kostič. Predelavo rib, ki so jo izvajali od leta 1879, so poleti 2014 preselili v Kal pri Pivki.

konzorcij tedanjih lastnikov zemljišč, ki so ga sestavljali: podjetje Projekt obala Izola posredno v Zemljaričevi lasti, Hypo Leasing, Kraški zidar, Konstruktor VGR in Energogroup Mirana Gomola in Lane Zadravec.

Potrebnih milijonov Zemljarič ni uspel zbrati, lastniki, večinoma gradbena podjetja, ki so zemljišča le malo pred svetovno gospodarsko-finančno krizo leta 2008 - ob načrtovanju bajnih zaslužkov z gradnjo stanovanj in morda kakšnega hotela - večkrat preplačala, so se ob tem preveč zadolžila in čez nekaj let propadla. Samo Kraški zidar in Konstruktor sta leta 2007 z enotno pogodbo kupila zemljišče ladjedelnice za 28 milijonov in nekdanjega Indeja v Kopru za sedem milijonov, kar je skupaj z davkom naneslo 40 milijonov. Ker so podjetja zemljišča zastavila pri bankah, so te postale lastnice izolskih območij ob morju. In ker je njihovo poslovanje temeljilo na napihnjenih vrednostih nepremičnin, jih nekaj let niso prodajale ali pa so jih v odkup ponujale po močno prenavitih cenah. •

FOTO: TOMAŽ PRIMOŽIČ/FPA

Miha Kozamernik (levo) je 30. marca lani obiskal tedanjega izolskega župana Danila Markočiča.

17. 03. 2023

Primorske novice

Stran/Termin: 1

Naslov: Kako so z izolskimi zemljišči ob morju kupčkali gradbinci Naklada: 21.000,00

Avtor: Mirjana Cerin

Površina/Trajanje: 370,54

Rubrika/Oddaja: Naslovna stran

Žanr: NAPOVEDNIK ČLANKA

Gesla: GRADNJA STANOVANJ

IZOLA • Zakaj so izolska zemljišča na prvovrstnih lokacijah ob morju najbolj degradirana v Istri? Za mesto, ki stavi na turizem, so sramota

Kako so z izolskimi zemljišči ob morju kupčkali gradbinci in banke

• MIRJANA CERIN

V izolski občini, kjer stavijo na turizem, najbolj privlačna zemljišča ob morju že leta ostajajo degradirana. Njihovo usodo so doslej krojili propadli gradbinci in banke, pri katerih so imeli zastavljena ta zemljišča, zdaj pa sta dve - območji nekdanje ladjedelnice in nekdanje tovarne Argo - prešli pod okrilje državnega SDH. O prihodnosti drugih dveh, nekdanjem dvorišču Delamarisa in tako imenovanem trikotniku pri hotelu Delfin, pa posredno odloča srbski poslovnež **Miodrag Kostić**. A škarij in platna nimajo v rokah le lastniki zemljišč, o namembnosti bodo odločali tudi Izolani, saj mora občina do konca prihodnjega leta spremeniti z referendumom razveljavljen krovni občinski prostorski načrt. "Občina bo pri določanju namembnosti teh območij sledila željam občanov," zagotavlja župan **Milan Bogatič**. Občani, ki so se znova povezali v civilno iniciativo, vztrajno poudarjajo, da si stanovanj na najbolj privlačnih zemljiščih ob morju ne želijo. Nekateri dopuščajo nov hotel, sicer pa se nadejajo športnih, rekreacijskih in zelenih površin ter sprehajališč ob morju. → **21-23**

FOTO: TOMAZ PRIMOLJČIČ/IFA

Zemljišče nekdanje tovarne Delamaris je le eno od šestih podobnih izolskih zemljišč ob morju, ki ostajajo degradirana.

17. 03. 2023

Primorske novice

Stran/Termin: 2

Naslov: Pravični davki ali kdo je bogat

Naklada: 21.000,00

Avtor: Veronika Rupnik Ženko

Površina/Trajanje: 169,34

Rubrika/Oddaja: AKTUALNO

Žanr: KOMENTAR

Gesla: GRADNJA STANOVANJ

VERONIKA
RUPNIK
ŽENKO

“Pravični” davki ali kdo je bogat

Zdravstvena, pokojninska, plačna, reforma dolgotrajne oskrbe, davčna, šolska, stanovanjska. Morda smo kakšno pozabili. Magareformistična vlada predstavlja ambiciozne načrte, izhodišča, časovnice ... Meseci medtem hitro bežijo, koristnih rezultatov pa še ni. A pustimo ji še nekaj časa, saj pri reformah ne gre čez noč. Seveda upajoč, da se v preveliki reformistični vnemi na koncu ne bo izkazalo, da je umanjala prav osredotočenost na bistveno. Da bodo volilci terjali politično odgovornost, je seveda jasno.

Druga težava je, da reforme, kot so okvirno zastavljene, stanejo. V zvezi z javnofinančnim okvirom, znotraj katerega naj bi se gibale, se gre vlada skrivalnice, po nekaterih ocenah analitikov pa se približuje dvema milijardama. Za še več denarja za zdravstvo, višje plače v javnem sektorju in pokojnine, dolgotrajno oskrbo, gradnjo stanovanj za mlade bo treba zagotoviti vire. Ob tem se postavlja vprašanje, kje jih bo država, ki ima že zdaj enega največjih primanjkljajev med članicami EU, sploh našla, če ne želi javnofinančnega stanja le še bolj poslabšati.

Manevrski prostor za na videz vsečne, a z vidika proračunskih razmer zaskrbljujoče reforme je dejansko močno omejen.

Da bi se kaj prida ukvarjala z racionalnejšim trošenjem, ni opaziti, prej nasprotno. Manevrski prostor za na videz vsečne, a z vidika proračunskih razmer zaskrbljujoče reforme je dejansko močno omejen.

In tu trčimo ob napovedano davčno reformo, s katero želi vlada očitno predvsem iskati dodatne vire. Po napovedih zlasti z večjo ali dodatno obdavčitvijo premoženja, nepremičnin, dobičkov. Tovrstnih davkov zdaj pobereemo razmeroma malo, v strukturi precej zaostajajo za obdavčitvijo plač in davki na potrošnjo. A zadeve so nekoliko bolj zapletene, kot se na prvo populistično žogo zdi.

Na eni strani smo ujetniki previsoke obdavčitve že tako razmeroma nizkih plač, pri čemer je več kot polovica zaposlenih pod povprečno plačo, kar se odraža v manjšem premoženju in potrošnji in posledično manjšem davčnem izplenu. Cilj je, da bi bilo delo manj obremenjeno, zdaj kar naenkrat pravijo v vladi, medtem ko so ob prevzemu oblasti naredili ravno nasprotno.

Na drugi strani pa si je treba priznati tudi neprijetno dejstvo, da ne gre toliko za to, da je obdavčitev premoženja pri nas premajhna, kot za to, da to premoženje pravzaprav ni tako zelo veliko, kot bi si morda želeli.

Slovenija pač ne sodi med najrazvitejše države, kjer je davčni izkupiček višji. V izhodišču razprave o razvojni davčni reformi bi zato moralo biti vprašanje, kako Slovenijo oziroma njeno gospodarstvo narediti konkurenčnejše, uspešnejše, dobičkonosnejše, ne pa kvazi pravični progresivni pristop, ki bo pomenil, da bodo bolj obremenjeni tisti, ki že sicer prispevajo največ, so najbolj produktivni in ustvarjajo največ dodane vrednosti, torej srednji razred. Najbrž se bodo težko strinjali, da so bogataši. •

17. 03. 2023 Dnevnik

Stran/Termin: 8

Naslov: Na žrebanju v Rotovžu šestdeset mladih do stanovanja Naklada: 15.822,00

Avtor: Martin Poljsak

Površina/Trajanje: 307,80

Rubrika/Oddaja: LJUBLJANA

Žanr: POROČILO

Gesla: STANOVANJSKI SKLAD REPUBLIKE SLOVENIJE, NAJEMNA STANOVANJA

STANOVANJA

Na žrebanju v Rotovžu šestdeset mladih do stanovanja

Včeraj zjutraj so v veliki dvorani ljubljanske mestne hiše izžrebali imena 60 upravičencev do najema namenskega stanovanja za mlade. Na razpis se je prijavilo 109 samskih, 72 parov in 52 družin. Za vsako od kategorij je bilo iz bobna izžrebanih 20 imen.

Martin Poljsak

Šestdeset srečnežev je včeraj na žrebu v veliki dvorani ljubljanske mestne hiše prišlo do možnosti najema namenskega stanovanja za mlade. Stanovanjske enote podeljuje občinski javni stanovanjski sklad. Na razpis se je prijavilo 233 kandidatov: 109 samskih, 72 parov in 52 družin. »Janez Vidmar,« je Sašo Rink, direktor občinskega javnega stanovanjskega sklada, malo po deveti uri naznanil prvega srečnega dobitnika stanovanjske enote. Iz bobna so nato ob prisotnosti tričlanske komisi-

je in notarja povlekli preostale kuverte z imeni srečnežev iz omenjenih skupin. Njihova imena bodo na spletni strani občinskega javnega stanovanjskega sklada objavljena v roku treh dni. Za žreb so se na občini odločili, ker menijo, da je dodelitev stanovanjskih enot na tak način najpravičnejša. Za vsako od treh kategorij je bilo izžrebanih 20 imen, pri čemer so imele družine največjo verjetnost uspeha na žrebu. Izžrebanici bodo morali za najem stanovanja v povprečju odšteti le pet evrov na kvadratni meter, kar je bistveno ceneje od sedanjih tržnih cen.

Lokacije stanovanj še neznane

Stanovanja se bodo, skladno z javnim razpisom, dodeljevala postopoma, z začetkom v letu 2023 in nato v letu 2024. »Lokacija dodeljenih stanovanj je za zdaj še neznana,« je pojasnil Rink in dodal, da bo naslednji mesec dodeljenih 156 stanovanjskih enot v soseski Rakova jelša II, ki jih bodo podelili tako mladim srečnežem kot okoli 440 posameznikom, ki so bili uspešni na razpisu za neprofitna najemna stanovanja. Za drugo polovico leta pa se napoveduje dokončanje stanovanjske soseske ob Šmartinski cesti, kjer bo občina z nakupom pridobila 88 stanovanjskih enot. Okrog

66 stanovanj pa se bo v letošnjem letu izpraznilo, sledili bosta njihova prenova in dodelitev upravičencem.

Za žreb so se na občini odločili, ker menijo, da je dodelitev stanovanjskih enot na tak način najpravičnejša.

V letošnjem letu občina pričakuje tudi pridobitev gradbenega dovoljenja za tri stanovanjske soseske na Jesihovem štrdonu, na križišču Litijske in Pesarske ter na Rakovi jelši I. Skupno bo tako zgrajenih še 240 stanovanj.

Nov razpis za dodelitev namenskih najemnih stanovanj v najem mladim na občini napovedujejo prihodnje leto. Veliko upanja MOL polaga v novoustanovljeno ministrstvo za solidarno prihodnost, pri čemer pričakuje, da bo ministrstvo za rešitev težke stanovanjske situacije v prestolnici javnemu stanovanjskemu skladu zagotovilo zadostna denarna sredstva. ✕

V veliki dvorani ljubljanske mestne hiše so včeraj zjutraj izžrebali imena 60 mladih srečnejev, ki bodo v najem dobili namenska najemna stanovanja. 📷 Tomaž Skale

17. 03. 2023

Svet 24

Stran/Termin: 4

Naslov: Slovenci bomo prisiljeni menjati okna in izolirati hiše

Naklada: 48.000,00

Avtor: Žiga Kariž

Površina/Trajanje: 1.330,89

Rubrika/Oddaja: SLOVENIJA

Žanr: POROČILO

Gesla: ENERGETSKA IZKAZNICA

SLOVENCİ BOM
MENJATI OKNA IN

EU-DIREKTIVA Prenovljena EU-direktiva bo prisilila Slov

■ Evropa si želi tudi s prenovami hiš doseči visoko zastavljene okoljske cilje. V Sloveniji, kjer je izjemno velik delež starih energetske potratnih hiš, se bomo tako soočili z velikim izzivom.

Avtor: Žiga Kariž
Foto: Profimedia, ministrstvo za infrastrukturo

zaradi ogrevanja in hlajenja, odgovorne za 36 odstotkov izpustov toplogrednih plinov.

NOVI ROKI

Evropski parlament je sprejel osnutek revizije direktive o energijski učinkovitosti stavb. Gre za direktivo, na podlagi katere se bo morala izboljšati energetska učinkovitost stavb, tako novih kot že zgrajenih. Po podatkih Evropske komisije se v stavbah v Evropski uniji porabi 40 odstotkov vse energije, ob tem pa naj bi bile stavbe, predvsem

Evropska komisija je ugotovila, da direktiva v prejšnji obliki ni bila dovolj ambiciozna in ni prinesla želenih rezultatov. Tako so evropski poslanci in poslanke predse že dobili predlog novih zavez in ga tudi potrdili. V novem dokumentu je zapisano, da morajo države poskrbeti, da bodo do leta 2050 vse stavbe ničenergijske. Vse nove stavbe bi morale

Tiste, ki se ne bodo lotili prenov, čakajo kazni.

bit ničenergijske že od leta 2028, nove stavbe, ki jih imajo v lasti ali pa jih upravljajo javni organi, pa že od leta 2026. A bolj kot spremembe pri zahtevah za gradnjo

novih stavb odmevajo določila, ki od lastnikov že obstoječih stavb zahtevajo prenovu le teh in izboljšanje njihove energetske učinkovitosti. Na udaru bodo predvsem zgradbe, ki se glede na energetske izkaznice nahajajo v najnižjih razredih.

NOVA ENERGETSKA LESTVICA

Direktiva tudi določa, da morajo države prenoviti lestvico energetske učinkovitosti stavb, ki jo najdemo na energetske izkaznice. Razredi si bodo morali slediti od črke A do črke G, ki predstavlja energetske najmanj učinkovite stavbe. Izhodišče za oblikovanje lestvice bo prav zadnji razred, v katerega se bo umestilo tistih 15 odstotkov vseh stavb, ki so najmanj energetske učinkovite. Nato bo treba z obsežnimi prenovami

Kje bomo Slovenci vzeli denar za prenov, ki nas čakajo?

EU želi, da bi bivali le še v ničenergijskih hišah, ki skorajda ne potrebujejo dodatne energije za ogrevanje.

Nobena zgodba premajhna, noben človek prevelik.

Za naročilo časopisa pokličite na številko 080 4321.

5

MO PRISILJENI IZOLIRATI HIŠE

ovence v energetske prenove hiš. Kdo bo plačal?

poskrbeti, da bodo do leta 2030 najslabše stavbe prešle vsaj v razred E, do leta 2033 pa v razred D. Kaj natančno bo to pomenilo, bo določila vsaka država zase.

KAJ SO NIČENERGIJSKE STAVBE

Evropska komisija je pri definiciji ničenergijske hiše oziroma stavbe razmeroma ohlapna. Definira jo kot objekt, ki je visoko energijsko učinkovit, za ohranjanje temperature, primerne za bivanje, ne potrebuje skoraj nič energije, če pa že, mora biti ta iz obnovljivih virov energije ter po možnosti proizvedena na samem objektu. Energije, pridobljene s fosilnimi gorivi, se ne bo smelo več uporabljati. V praksi to torej pomeni debele izolacijske oboje, energijsko učinkovita okna, ogrevanje z obnovljivimi viri energije, glede na nova pravila se bo dajalo prednost toplotnim črpalkam. Z lanskim programom REPowerEU je predvidena podvojitev števila toplotnih črpalk v EU. V petih letih naj bi jih uporabljali deset milijonov, leta 2030 pa 30 milijonov.

Prenovi se bodo lahko izognile le stavbe, ki predstavljajo posebno arhitekturno, kulturno ali pokrajinsko dediščino.

KDO BO PLAČAL

Pred časom so Finance poročale, da je ena od raziskav o energetske učinkovitosti stavb v EU pokazala, da bi morali, če bi želeli doseči cilje, ki so si jih zastavili evropski birokrati, prenoviti ali podreti kar 90 odstotkov stavb v EU. V Sloveniji naj bi se glede na podatke ministrstva za infrastrukturo v najslabša razreda (F in G) energetske učinkovitosti (po trenutno veljavni lestvici) uvrščalo kar 40 odstotkov enostanovanjskih stavb oziroma 100.000 gospodinjstev. Te družine lahko pričakujejo, da bodo morale v naslednjih letih globoko seči v denarnico in investirati v prenovo stavb. Nacionalni načrti bodo sicer morali predvideti tudi nepovratna sredstva in različne oblike financiranja. Nepovratna sredstva bodo morala biti namenjena najbolj ranljivim gospodinjstvom, sheme financiranja pa strukturirane tako, da bodo tisti, ki se bodo odločali za čim bolj celovito prenovo, tudi nagrajeni.

Države članice bodo morale vzpostaviti brezplačne informacijske točke in pripraviti stroškovno nevtralne načrte prenove. Finančne sheme bi morale zagotavljati znatne premije tistim, ki se bodo odločili za celovito prenovo, še zlasti najmanj

40

odstotkov enostanovanjskih stavb glede na trenutno lestvico spada v najslabša energijska razreda.

energijsko učinkovitih stavb. Ranljivim gospodinjstvom bo država morala omogočiti dostop do nepovratnih sredstev in subvencij. Glede na to, da je glede na trenutne ocene velik delež lastnikov starih, energetske potratnih stavb v slabem finančnem stanju ter kreditno nesposobnih, bo uspeh načrta EU v veliki meri odvisen od količine nepovratnih sredstev. Ob nenadnem povečanju povpraševanja po gradbenih storitvah se bomo zagotovo soočili tudi z zvišanjem cen, velik izziv pa bo tudi zagotoviti potrebno delovno silo.

ŠE DOLGA POT

A še pred finančnimi in kadrovskimi izzivi se bodo morali evropski birokrati soočiti z vladami držav, ki tako ambicioznim načrtom nasprotujejo. V sosednji Italiji, kjer je velik del stanovanjskega fundusa star in energetske potraten, načrtu ostro nasprotujejo in ga vidijo celo kot grožnjo stabilnosti bančnega sistema, saj se bojijo, da bi se v strahu pred kaznimi EU ljudje zatekali h kreditom, ki jih ne bi mogli odplačati. ■

Barva	Razred	Letna potrebna toplota na enoto uporabne površine (kWh/m2a)	Opis energijske učinkovitosti stavbe
	A1	od 0 do vključno 10 kWh/m2a	skoraj-nič energijska
	A2	od 10 do vključno 15 kWh/m2a	pasivna
	B1	od 15 do vključno 25 kWh/m2a	nizkoenergijska
	B2	od 25 do vključno 35 kWh/m2a	dobro učinkovita
	C	od 35 do vključno 60 kWh/m2a	zadostno učinkovita
	D	od 60 do vključno 105 kWh/m2a	nezadostno učinkovita
	E	od 105 do vključno 150 kWh/m2a	potratna
	F	od 150 do vključno 210 kWh/m2a	zelo potratna
	G	od 210 do 300 in več kWh/m2a	izjemno potratna

Tudi energetska lestvica bo prenovljena.

17. 03. 2023

Delavska enotnost

Stran/Termin: 15

Naslov: Bogata ponudba

Naklada:

Avtor: Gregor Inkret, Mojca Matoz in Miha Poredoš

Površina/Trajanje: 1.828,01

Rubrika/Oddaja: /

Žanr: POROČILO

Gesla: POSLOVANJE Z NEPREMIČNINAMI

Zakaj je dobro biti del sindikata

15

Bogata ponudba

Kaj imam od tega, da se včlanim v sindikat, se glasi pogosto in po svoje čisto legitimno vprašanje potencialnih članic in članov. Sindikati dejavnosti ZSSS premorejo celo paleto odgovorov nanj, pod črto pa razmišljajo o kombinaciji sindikalnega aktivizma z bolj konkretnimi materialnimi ugodnostmi, ki jih je deležno članstvo.

Archiv DE

Sindikate dejavnosti, člane ZSSS, smo torej povprašali, kaj vse ponujajo svojemu članstvu – od različnih pravic in raznih ugodnosti do drugih stvari, ki se jim zdijo pomembne. Nabor odgovorov, ki smo jih prejeli, je pester, razkriva pa, da je najboljša nekakšna srednja pot. Glavna baza je torej sindikalni aktivizem, družbenokritična sindikalna drža in pogled na svet, zavzemanje za »našo skupno stvar«, za delavski boj, za solidarnost, za pravice delavk in delavcev ter nasploh za boljši jutri vseh. Pri tem pa je vseeno dobro, da članica oziroma član sindikata pri tem dobi tudi nekaj konkretnega: od pravnega svetovanja, cenejših bančnih kreditov, solidarnostne pomoči do ugodnejšega počitniškega letovanja, sindikalnih izobraževanj, sindikalnih športnih iger in podobno. Ponudba ZSSS, taka in drugačna, je sicer zelo bogata. Več pa v nadaljevanju.

Materialistično naravnani se drobimo in izgublamo

skei V Sindikatu kovinske in elektroindustrije Slovenije (Skei) ima vsak član oziroma članica pravico do brezplačne pravne pomoči in zastopanja na sodišču pri delovnopравnih sporih. Članstvu nudijo tudi kolektivno nezgodno zavarovanje za primer invalidnosti,

trajnih posledic ali smrti. Z Delavsko hranilnico imajo sklenjen dogovor o odobritvi kredita do višine 2000 evrov, kreditni porok je Skei, članom in članicam pa so na voljo tudi ugodnejši krediti v višjih vsotah. Izobraževanja za članstvo izvajajo v svojih sindikal-

» **Nobena materialna ponudba ne bo odtehtala pravic, ki bi jih brez sindikata izgubili.**

nih podružnicah in regijskih organizacijah, večinoma so za člane in članice brezplačna. Vsak od njih ima skladno s pravilnikom sindikata tudi pravico do solidarnostne pomoči, medtem ko so blagajne vzajemne pomoči urejene po pravilih posameznih sindikalnih podružnic. Članstvu nudijo tudi možnost sodelovanja pri športnih aktivnostih sindikata, ki jih organizirajo štirikrat letno: gre za zimske in letne športne igre, Ribičijo ter kegljanje. Vsako leto organizirajo tudi dvodnevni planinski pohod. Članstvo pa spodbujajo k aktivnemu sodelovanju pri delovanju sindikata, saj ima v sindikatu prav vsako možnost kandidirati za katerokoli funkcijo. Sindikalne podružnice za svoje člane in članice, skladno z zmoglostmi, organizirajo obdarovanja, strokovne ekskurzije, izobraževanja in podobno. V nekaterih podjetjih imajo člani in članice sindikata v kolektivnih

pogodbah na ravni podjetja dogovorjene različne bonitete, med drugim dopust za udeležbo na športnih igrah, in višjo solidarnostno pomoč, ki jo izplačuje delodajalec. Med dopustom člani in članice sindikata ugodneje letujejo v nekaterih počitniških kapacitetah. Skei prek svojih regijskih organizacij potencialno članstvo tudi aktivno nagovarja k včlanjevanju in tako promovira sindikalni aktivizem. Materialne ugodnosti so za nove člane in članice prej dodatna motivacija kot pa vodilo, menijo: »Le združeni pridobimo, materialistično naravnani se drobimo in izgublamo. Nobena materialna ponudba ne bo odtehtala pravic, ki bi jih brez sindikata izgubili.« Le močno članstvo pa je tako zagotovilo, da lahko zagotovijo oboje.

Pravice, ugodnosti in dolžnosti

Sindikat državnih organov Slovenije (SDOS) je samostojna, demokratična in nestrankarska interesna organizacija, v katero se zaposleni prostovoljno včlanjujejo, da na organiziran način izražajo in uresničujejo svoje socialno-ekonomske interese ter uveljavljajo in varujejo svoj gnotni, ekonomski, pravni in socialni položaj. Sindikat poleg individualnega članstva v organizacijah sindikata vključuje tudi neposredno

Tematska številka

člane, kjer ni organizacij sindikata, in člane, ki so organizirani v sindikate s teh področij dejavnosti, kot pridružene sindikate. Vse po načelih solidarnosti in vzajemnosti, v skladu s programom in statutom. Z včlanitvijo v SDOS vsak pridobi tudi pravice, ugodnosti in dolžnosti skupaj ali z drugimi. Pri SDOS naštejejo, da imajo članice in člani pravico: izražati svoje interese in sodelovati v organizacijah sindikata, oblikah povezovanja sindikata pri usklajevanju za uresničevanje svojih in skupnih interesov, sodelovati s predlogi, pobudami pri oblikovanju stališč, predlogov in zahtev sindikata na vseh ravneh organiziranosti, sodelovati pri aktivnostih sindikata na vseh ravneh organiziranosti, voliti člane v organe in biti izvoljeni, uveljavljati varstvo pravic iz delovnega razmerja, sodelovati v stavki oziroma drugih oblikah sindikalnega delovanja.

Članice in člani pa imajo tudi posebne ugodnosti, to so: pravna pomoč v obliki nasvetov, pojasnil, ugovorov in zastopanje pred predstojnikom, delovnim in socialnim sodiščem, ustavnim sodiščem; članstvo in pomoč v sindikalni hranilnici, blagajni vzajemne samopomoči; solidarnostna pomoč ob nesreči pri delu, naravni nesreči, daljši bolezni in socialni ogroženosti; pomoč iz stavkovnega sklada ob stavki; zastopanje v vzajemnih skladih zavarovanja za dodatno prostovoljno pokojninsko zavarovanje ter možnosti sodelovanja v sindikalni rekreativni, družabni in kulturni dejavnosti. Članice in člani lahko uveljavljajo ugodnosti po treh mesecih članstva in po plačani članarini, razen pri zastopanju pred sodiščem, kjer velja obvezno članstvo najmanj šest mesecev.

Sedem dobrih razlogov

V Sindikatu delavcev trgovine Slovenije (SDTS) navajajo sedem dobrih razlogov, zakaj je dobro biti članica oziroma član njihovega sindikata. Prvi in eden ključnih je skupni boj za delavske pravice, ki se kaže tudi pri sklepanju kolektivnih pogodb na ravni države in podjetij, saj tako ohranjajo in izboljšujejo ekonomsko-socialni položaj vseh zaposlenih v dejavnosti. Ponosni so zlasti na ureditev delovnega časa in na uspešno in odmevno akcijo zaprtja trgovin ob nedeljah ter s tem na omogočen počitek vseh zaposlenih v dejavnosti. Še posebej pa so za članice in člane v kolektivni pogodbi dejavnosti, ki velja do konca leta 2023, izpogajali kar štiri dni dodatnega letnega dopusta,

ki ga lahko član, članica določi sama, in en dan dodatne plačane odsotnosti zaradi sindikalnega izobraževanja in usposabljanja. Zelo pomembna ugodnost članstvu je tudi brezplačna pravna pomoč in brezplačno zastopanje v delovnih sporih (pred delodajalci in na sodiščih). Pri svojih ugodnostih SDTS navaja poleg kartice ugodnosti ZSSS tudi brezobrestno finančno pomoč do 900 evrov z vračilom, ne glede na višino izplačane plače (z odplačilno dobo 12 mesecev). V SDTS imajo tudi solidarnostni sklad za socialno ogrožene članice in člane, ki jim omogočajo tudi ugodnejše letovanje v počitniških enotah SDTS v Bohinjski Bistrici, Moravskih Toplicah, Fiesi, Prekmurski vasi in Čateških Toplicah.

Od kolektivnih pogodb do športnih iger

Sindikat komunale, varovanja in poslovanja z nepremičninami Slovenije (SKVNS) kot sindikat članic in članov, zaposlenih v omenjenih panogah, prek svojih organov – skupščine, predsedstva, republiških odborov po dejavnostih, izvršnega odbora, nadzornega odbora in komisije za solidarnostni sklad – svojemu članstvu, kot so nam povedali,

Pomembna je tudi možnost druženja v okviru športnih iger, sindikalnih srečanj...

zagotavlja naslednje: zanje sklepa kolektivne pogodbe dejavnosti – za vse tri panoge – z nadgradnjo pravic iz zakona o delovnih razmerjih in podjetniške kolektivne pogodbe z nadgradnjo pravic iz kolektivnih

pogodb dejavnosti. SKVNS ima v okviru mreže ZSSS po vsej Sloveniji tudi sekretarje območnih odborov, ki so pooblaščen predstavniki sindikata na posameznih območjih in prek katerih ta zagotavlja strokovno in pravno pomoč pri sklepanju podjetniških kolektivnih pogodb. Prek omenjene mreže sindikat komunale, varovanja in poslovanja z nepremičninami zagotavlja tudi pravno pomoč svojemu članstvu tako pri reševanju individualnih sporov kot tudi kolektivnih sporov iz delovnega razmerja. Pomoč seveda obsega tudi brezplačno zastopanje članov in članic v postopkih pred zavodom za zdravstveno zavarovanje in zavodom za pokojninsko in invalidsko zavarovanje. SKVNS svojemu članstvu prav tako nudi izobraževanja, in sicer tako v organizaciji sindikata kot tudi Sindikalne akademije ZSSS, ter usposabljanje za delo v sindikatu. V organizaciji SKVNS tako dvakrat letno poteka dvodnevno izobraževanje s področja delovne zakonodaje, nanj pa so, kot navajajo, vabljeni vsi predsedniki sindikalnih organizacij in sindikalni zaupniki. Svojemu članstvu omogočajo, kot poudarjajo, tudi sprotne informacije o pomembnih novostih s področja delovne in socialne zakonodaje, in sicer prek spletne strani SKVNS (sindikat-skvns.si), Delavske enotnosti, ki jo pohvalno zagotavljajo vsem predstnikom sindikata, in prek sindikalnih zaupnikov v podjetjih. Članice in člani SKVNS imajo tudi pravico do solidarnostne pomoči v skladu s pravilnikom o njenem dodeljevanju, in sicer, ko nastane izredna socialna ogroženost ali pa jih prizadene elementarna ali druga nesreča (več o tem na spletni strani sindikata v rubriki »Pravice in ugodnosti za člane sindikata«). Prav tako članstvu nudijo možnost

najetja ugodnih gotovinskih in namenskih kreditov pri Delavski hranilnici in brezobrestna povratna sredstva, ki jih člani oziroma članice lahko prejmejo na podlagi sprejetih pravil o dodeljevanju brezobrestnih povratnih sredstev. Vsi člani in članice SKVNS so tudi nezgodno zavarovani za zavarovalna kritja, kot so nezgodna smrt, trajna invalidnost in smrt zaradi bolezni, obenem pa omenjena kritja zagotavljajo štiriindvajseturno jamstvo. Sindikat omogoča članstvu tudi uporabo kartice ugodnosti ZSSS (več o njej na strani 14), s katero je mogoče do cenejših nakupov pri različnih ponudnikih, navedenih na spletni strani ZSSS. Treba pa je omeniti tudi možnosti druženja in povezovanja v okviru vseh oblik organiziranega sindikalnega delovanja – športnih iger, sindikalnih srečanj in podobno.

Pester nabor

Sindikat kmetijstva in živilske industrije Slovenije (KŽI) je edini podpisnik kolektivne pogodbe dejavnosti in s tem delavski strani oziroma vsem zaposlenim v dejavnosti zagotavlja širok nabor pravic iz dela, saj se zavedajo, da brez sindikata marsikatero sploh ne bi več imeli ali pa bi bile urejene slabše. Sindikat pa mora temeljiti na številčnosti in povezanosti, njegova moč je namreč v organiziranosti, so prepričani. Poleg tega se trudijo svojemu članstvu zagotavljati tudi nekaj več; nabor razlogov, zakaj je dobro biti član oziroma članica KŽI, je pester, saj sindikat svojemu članstvu in sindikalnim zaupnikom poleg zapisanega v kolektivni pogodbi dejavnosti

zagotavlja in omogoča tudi: ustanavljanje sindikatov v družbah, brezplačno pomoč in zastopanje, nasvete, izračune in strokovno pomoč, sindikalno izobraževanje, solidarnostno pomoč, brezobrestne kredite pri Delavski hranilnici, brezplačno letovanje osnovnošolskih otrok, ugodne nakupe in letovanja, varstvo sindikalnih zastopnikov, dodatek za delo sindikalnim zaupnikom ter družabna srečanja in športne igre.

Najprej aktivizem, nato ugodnosti

Oseba, ki se včlani v Sindikat delavcev gostinstva in turizma Slovenije (Sgit), je, kot pravijo, deležna takojšnje seznaitve, zakaj je dobro, da je član oziroma članica sindikata, in kaj na tak način pridobi. Če že

» Za delavstvo je najpomembnejše, da ima organizacijo, na katero se lahko obrne.

ob včlanitvi potrebuje pomoč, je član vsekakor deležen kakšnega nasveta in drugih informacij. Velikokrat pišemo tudi prijave kršitev na inšpektorat za delo, če že takoj na začetku ocenimo, da gre za kršitve, kjer je nujno potreben nadzor inšpekcije, izpostavljajo v sindikatu. »Članstvo ima pravico do pravne in strokovne pomoči ter nasvetov, zagotavljamo jim tudi udeležbo sekretarja na morebitnih zagovorih pri delodajalcu, deležni so ugodnosti pri Delavski hranilnici, izobraževanje prek ZSSS in tudi izobraževanje, ki jih organiziramo mi, imajo možnost udeležbe na vsakoletnem srečanju delavk

in delavcev gostinstva in turizma, sindikalnih počitnic v Termah Čatež, deležni so sindikalnih novičk, ki jih posreduje sindikat prek e-pošte, imajo možnost seznaitve z aktualnimi zadevami tudi prek naše spletne strani, omogočeno jim je dobiti posojilo iz blagajne vzajemne pomoči (Čebelica, brezobrestno posojilo), glede na pravilnik pa tudi solidarnostno pomoč,« naštevajo v sindikatu delavcev gostinstva in turizma. Opažajo sicer, da pri včlanjevanju nekaterim delavkam in delavcem veliko pomenijo prav omenjene ugodnosti, a po njihovem te vseeno niso glavni razlog za samo včlanitev. Vse več ljudi se namreč včlani, izpostavlja jo, ko že potrebujejo določeno pomoč, bolj poredko pa iz razloga, da se želijo priključiti organizaciji, ker si želijo sprememb in so za to pripravljeni tudi nekaj prispevati. Pri nagonarjanju potencialnega članstva se zdi omenjenemu sindikatu sicer najbolj pomembno poudarjanje sindikalnega aktivizma – boj za več pravic, za boljše plače, za boljše delovne pogoje, za boljši ekonomski in socialni položaj itd. –, šele potem pa seznaitev z ugodnostmi, ki jih prinaša potencialno članstvo.

Znoj, kri in solze

V Sindikatu delavcev gradbenih dejavnosti Slovenije (SDGD) pravijo, da lahko članstvu v prvi vrsti ponudijo upanje v boljšo prihodnost, v smislu združitve delavstva v čim bolj enotno fronto, v organizacijo, ki jih bo zastopala, se pogajala v njihovem imenu in poskušala zanje vzpostaviti ravnotežje med kapitalom in delom. Znoj, kri in solze torej, kot se je izrazil sekretar sindikata Oskar Komac, namesto urejanja raznih popustov in spraševanja, koliko kaj stane in kaj človek za to dobi. Različne ugodnosti so lahko za zraven, ne vem pa, če je to glavni smisel sindikata, se vpraša Komac in konča z mislijo, da je najpomembnejše, da ima delavstvo organizacijo, na katero se lahko obrne.

Zdravo ravnotežje

»Svobodni sindikat Slovenije (SSS) kot sindikat dejavnosti, ustanovljen zlasti za vse tiste skupine delavstva, ki jih pred tem v okviru ZSSS niso organizirali dotlej uveljavljeni sindikati dejavnosti, je še vedno ena bolj šibkih sindikalnih organizacij

Tematska številka

v naši sindikalni centrali, vsaj materialno-organizacijsko gledano. To ne pomeni, da jedra sindikalnih aktivnosti in zaščite (zastopanja, predstavljanja, pogajanj, pravne in druge pomoči, možnosti usposabljanj in drugih aktivnosti ter ugodnosti, ki jih zagotavljamo v okviru ZSSS in njenih teritorialnih oblik organiziranosti) naše članice in člani niso deležni, pomeni le, da poleg te pomembne osnove in relativno skromne solidarnostne pomoči na ravni sindikata dejavnosti SSS ne ponuja veliko v materialno-potrošniškem smislu, če lahko tako rečem, »pa nam je sporočil predsednik SSS **Mirsad Begić** in dodal še: »Na srečo srečujemo vse več ljudi in delavk ter delavcev, ki se zavedajo bistva in pomena delavskega organiziranja ter sindikalnega delovanja, tako jedrne aktivnosti sindikalizma postajajo vse bolj pomembna podstat intimnih odločitev številnih za trud za delavsko stvar. Ta drža do sveta dela pa hkrati poteka tudi po idealnotipski ločnici med t. i. organizacijskim pristopom in storitvenim pristopom sindikalizma – in če se ne motim, se je tudi ZSSS že pred leti začela nagibati k bolj celovitemu organizacijskemu modelu oziroma pristopu organiziranja. Seveda pa se tako splošna kultura kot temeljni človeški substrat, kakor tudi organizacijska kultura kot njeno posebno, lokalizirano utelešenje, spreminjata in izboljšujeta le počasi in zlagoma – zato bo verjetno v naših krajih do konca časov treba iskati neko smiselno in zdravo ravnotežje med materialnimi 'koristmi' sindikalnega članstva in bolj aktivističnim sindikalizmom.«

Sindikata aktivistk in aktivistov

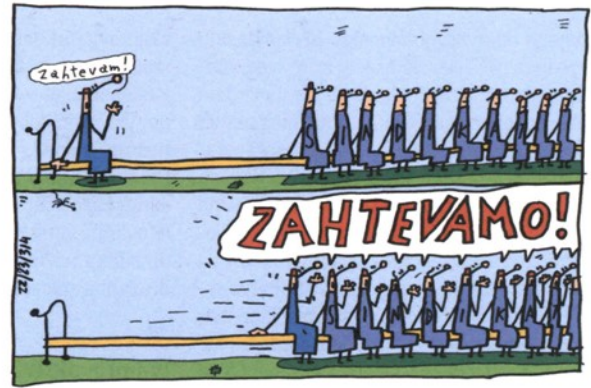

Sindikata Mladi plus, sindikat študentov, dijakov, mladih brezposelnih in mladih prekarnih delavk ter delavcev, je eden manjših sindikatov dejavnosti ZSSS, ki že zato nima veliko lastnih sredstev za nudenje različnih (materialnih) ugodnosti potencialnemu članstvu. Na svoji spletni strani tako navajajo nekaj bolj aktivističnih razlogov za to, zakaj naj bi se jim pridružil potencialni član oziroma članica. Skupaj smo močnejši, zapišejo. »Več kot nas je, bolj kot smo povezani in informirani, bolje poznamo razmere, v katerih mladi živimo in delamo, lažje se borimo za naše pravice. Glede na to, da nas spremembe v svetu dela iz dneva v dan silijo v večji individualizem, in da večinoma opravljamo začasno ter občasno delo, je toliko pomembnejše, da najdemo način za povezovanje in skupen boj za dostojno

delo ter življenje. Da smo skupaj močnejši, dokazujemo z našim vsakodnevnim delom, ki temelji na aktivnem in solidarnem povezovanju, organiziranju ter združevanju mladih. Počnemo ogromno stvari, organiziramo dogodke, izvajamo usposabljanja in različne delavnice, sodelujemo na okroglih mizah, pišemo brošure in revije, gostujemo v medijih, prijavljamo sporne oglase za delo, širimo naše vrednote in ideje prek družbenih medijev, krepimo regijske odbore, ustvarjamo sindikalni podkast, svetujemo našim članom in članicam ter počnemo še marsikaj drugega. Vse to z zavedanjem, da lahko le skupaj spremenimo stvari na bolje.« Imamo iste vrednote in iste cilje, nadaljujejo. »Solidarnost, dostojno delo, dostojno plačilo, socialna varnost ...

»Solidarnost, dostojno delo, socialna varnost niso prazne besede, ampak pomembne vrednote.

Ne gre za prazne besede, temveč za vrednote, za katere človeku ne more biti vseeno. Biti član(ica) Sindikata Mladi plus pomeni boriti se in podpirati boj združenih mladih za boljši jutri vseh generacij, tako mladih kot tistih malo manj mladih. »Ni nam vseeno, povedo. »Kršitve delovne zakonodaje? Študentsko delo ob vseh elementih rednega delovnega razmerja? Prisilne samozaposlitve? Diskriminacija? Prekarno delo? Ukrepi aktivne politike zaposlovanja mladih, ki so sami sebi namen? Neplačano in slabo plačano delo? Neskončna uvajanja in usposabljanja? Na Sindikatu Mladi plus zelo dobro poznamo položaj mladih, stiske, v katerih se mladi znajdemo, in pogoje, v katerih mladi živimo in delamo. Dnevno spremljamo probleme mladih in se aktivno zavzemamo za rešitve. Ena od naših najpomembnejših nalog je zaščita vseh naših članov in članic. Ob tem v Sindikatu Mladi plus dodajajo, da svojim članicam in članom zagotavljajo svetovanja (pravno, socialno, davčno, karierno), možnost usposabljanj (delavnice, predavanja, seminarji, v Sloveniji in tujini), aktivacije (možnost participacije v vseh aktivnostih sindikata) in zaščito (pravno zastopanje).

»Vsi naši člani in članice imajo tudi vse ugodnosti, ki jih prinaša članstvo v Zvezi svobodnih sindikatov Slovenije. Vseskozi opravljamo veliko pravnih svetovanj, ki jih tudi letos nudimo svojim članicam in članom. S predavanji in delavnicami gostujemo tudi na srednjih šolah, fakultetah, v mladinskih centrih, pri drugih mladinskih in sorodnih organizacijah ipd. S sindikalnimi pub kvizi smo se v preteklosti prav tako mudili v več slovenskih regijah. In ne mislimo se ustaviti.« Zaključujejo pa s pomembno dozo aktivizma: »Na Sindikatu Mladi plus lahko vsak član ali članica najde svoje aktivno mesto. Zanimajo nas tvoji predlogi, ideje, želje, problemi, kritike, pripombe, naša vrata so vedno odprta in naša ekipa vedno pripravljena, da ti omogoči priložnost za aktivacijo. Z nami lahko oblikuješ predloge sprememb, komentiraš dogajanje, se aktiviraš na terenu, izvajaš delavnice, pomagaš kolegom in kolegicam v stiski. Sindikat Mladi plus je sindikat aktivistk in aktivistov, ki se želijo boriti za spremembe na bolje.«

Od Delavske enotnosti do počitniških kapacitet

V Sindikatu delavcev prometa in zvez Slovenije (SDPZ) pravijo, da člani in članice tega sindikata postanejo, »ker prek sindikata v podjetju skupaj uresničujemo prizadevanja za pravično plačilo, za boljše delovne razmere, smo zaščiteni pred pritiski nadrejenih, ali pa se zanesemo na pravno pomoč mreže ZSSS, kadar smo v postopku odpovedi ali menimo, da je delodajalec ravnal nezakonito«. Ekipa SDPZ pomaga sindikatu v podjetju pri pogajanjih za kolektivno pogodbo, pomaga pri pripravi pripomb na splošne akte delodajalca, podaja mnenja in predloge za izboljšanje položaja za-

poslenih in pomaga pri ustanavljanju in vodenju sindikata znotraj podjetja, organizira pa tudi izobraževalna srečanja. Posamezni član oziroma članica SDPZ poleg tega prejema tudi na dom Delavsko enotnost in se druži na športno-družabnih srečanjih. Z včlanitvijo v sindikat je član nezgodno zavarovan za primer smrti ali invalidnosti in je upravičen do denarne pomoči skladno s pravilnikom SDPZ. Pri Delavski hranilnici pa lahko najame kredit pod ugodnejšimi pogoji. SDPZ članstvo vseskozi obvešča tudi o ugodnostih pri različnih ponudnikih storitev, ki jih imajo ljudje kot člani in članice ZSSS. Na voljo ima tudi zelo ugodno uporabo počitniških kapacitet v Termah Olimia, Novigradu in Nerezinah. Veliko sindikatov SDPZ ima na ravni podjetja skladno s svojimi pravili še marsikatero drugo ugodnost, na primer nagrado ob upokojitvi, pozornost ob novem letu, izlete, športne aktivnosti ...

Ostati aktiven v času upokojitve

Vsaka članica in vsak član Sindikata upokojencev Slovenije (Sus) ima poleg zastopanja upokojenk in upokojencev v dialogu s pristojnimi in boju za višje pokojnine in druge pravice ter zastopanja v Zavodu za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije in Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije tudi nekaj drugih možnosti, kako v času upokojitve ostati aktiven in povezan v solidarnosti. Poleg zagotovljene pravne pomoči prek teritorialnih oblik ZSSS in izrabe popustov prek kartice ugodnosti lahko tako vsaka članica in vsak član svoj sindikat Sus ob izrednih razmerah zaprosi za skromno solidarnostno pomoč, se udeleži drugih aktivnosti tega sindikata, enkrat letno pa Sus vse svoje članstvo povabi tudi na letno srečanje oziroma športne igre sindikata, ki so enkratna priložnost za druženje. Tovrstna druženja organizira tudi kateri od Susovih območnih odborov, ki delujejo po državi.

Sindikat kot skupna oblika boja

V Sindikatu poklicnega gasilstva Slovenije (SPGS) se zavedajo pomena sindikalizma in stavijo na to, da je sindikat prvenstveno skupna oblika boja za delavske pravice. Ta boj nikoli ni končan in zahteva vedno nove akcije in reakcije. Ohranitev že pridobljenih pravic, predvsem pa stalna prizadevanja za nove

in višje pravice so osnovna naloga SPGS. To dosežejo tako s pogajanjem kot z drugimi akcijami; spomnimo se samo dveh odmevnih protestov v zadnjih letih, ki se ju je udeležilo veliko njihovega članstva. Takšna udeležba pa ni samoumevna, zanjo je treba utrjevati tudi povezovanje članstva. To pa v SPGS dosegajo predvsem z zelo aktivno in predano mrežo sindikalnih zaupnikov, ki so v stalnem stiku z ožjim in širšim vodstvom sindikata, enkrat letno pa se vsi skupaj družijo tudi na svojih tradicionalnih športnih igrah.

Solidarnostna pomoč, nezgodno zavarovanje, sindikalna srečanja, cenejše letovanje ...

Sindikat kemične, nekovinske in gumarske industrije Slovenije (KNG) poleg ohranjanja in zagotavljanja delavskih pravic na ravni dejavnosti in v družbah, kjer ima članstvo, skrbi tudi za to, da imajo njegovi članice in člani nekaj več pravic in ugodnosti. Od septembra 2008 jim kot dodatno ugodnost nudijo možnost najema brezobrestnih povratnih sredstev; storitev opravlja Delavska hranilnica, kakšni so pogoji za pridobitev teh sredstev, pa izveste na spletni strani

Boj za delavske pravice se nikoli ne konča, temveč zahteva vedno nove akcije in reakcije.

KNG. Ta sindikat skladno s pravilnikom podeljuje tudi solidarnostno pomoč, ki jo lahko članice in člani dobijo ob nenadni socialni ogroženosti, in sicer zaradi socialne ogroženosti zaradi zdravstvenega stanja, zaradi posledic požara ali elementarne nesreče na stanovanjskih objektih ter ob smrti ožjih družinskih članov (zakonec, otroci, posvojenci). Prav tako solidarnostna pomoč pripada svojcem ob smrti člana Sindikata KNG Slovenije. Članice in člani KNG so tudi nezgodno zavarovani, uporabljajo pa lahko tudi vse druge ugodnosti, ki pripadajo vsem v okviru ZSSS; med njimi je tudi kartica ugodnosti, brezplačna pravna pomoč in podobno. KNG dvakrat letno prireja tudi športno-družabna srečanja, ki so vedno dobro obiskana. V svoj program so uvrstili še organiziranje izobraževalnih srečanj za predsednike tega sindikata v družbah. Od leta 2023 ponuja KNG tudi cenejše letovanje na morju.

Podpora sindikalnemu gibanju

Sindikat zdravstva in socialnega skrbstva Slovenije (SZSSS) daje poudarek usposabljanju in izobraževanju članstva ter sindikalnih zaupnikov, kar izvaja v različnih zdravstvenih in skrbstvenih zavodih. Članom in članicam nudijo brezplačno pravno pomoč, na voljo so jim tudi za nasvete o delovni zakonodaji, izkoristijo lahko celotno ponudbo iz nabora kartice ugodnosti ZSSS. V okviru svojih finančnih zmožnosti in v skladu s pravilnikom SZSSS so člani in članice upravičeni tudi do solidarnostne pomoči. Sindikat si z zavarovalnicami prizadeva tudi za dogovor o kolektivnem nezgodnem zavarovanju za svoje članstvo. Posamezni sindikati v zavodih nudijo članom in članicam finančno pomoč, predvsem prek blagajne vzajemne pomoči; ponujajo pa tudi številne druge družabne, izletniške in športne aktivnosti, ki jih po potrebi medsebojno združujejo. Vzpostaviti želijo prepričanje, da je sindikalno članstvo vredno mnogo več kot samo materialne ugodnosti, saj te lahko posamezniki na trgu pridobijo ugodneje kot некоč. Prav tako krepijo zavest o medsebojni povezanosti, ki temelji na solidarnosti in sindikalnih vrednotah ter zavedanju, da je glavnina pravic (in obveznosti) iz delovnega razmerja urejena prek kolektivnih pogodb, torej s kolektivnimi pogajanjem. Verjamejo, da so branik kolektivnih pogodb, ki jih lahko sklepajo zgolj in samo sindikati. Menijo še, da članstvo v sindikatu pomeni predvsem podporo sindikalnemu gibanju in ne pridobivanje ugodnosti.

Bistvo sindikalnega aktivizma je solidarnost in skupni boj

Sindikat kulture in narave Slovenije – Glosa ima z bratskimi sindikati ZSSS sklenjene dogovore o gostovanju članov in članic sindikata v njihovih počitniških objektih. Ti so deležni tudi določenih ugodnosti pri sklenitvi bančnih paketov v Delavski hranilnici, katere delničar je sindikat, pravice do brezplačne pravne pomoči, uživanja popustov iz kartice ugodnosti ZSSS, izobraževanj pod okriljem ZSSS, pravice do 20 odstotkov višje jubilejne nagrade in solidarnostne pomoči za javne uslužbenke po kolektivni pogodbi, sindikati posameznih zavodov pa imajo v svojih internih pravilnikih določena pravila tudi za finančno in

Tematska številka

druge oblike pomoči članstvu. Niso partnerji na poti proti dnu, temveč sodelujejo v zavedanju, da zasebni sektor brez javnega ne more obstati. Skrb posvečajo skupnim, vitalnim družbenim področjem (splošno dostopno javno zdravstvo, šolstvo, kultura itd.), zahtevajo varna in zdrava delovna mesta ter nasprotujejo netipičnim, nedostojnim in kulturnega človeka nevrednim oblikam dela. Poudarjanju »materialnih vidikov« v Sindikatu Glosa ne dajejo večjega pomena, saj menijo, da človek ne živi samo od kruha. Pravijo, da jih najlepše opiše stališče **Srečka Kosovela**: »Ne bomo se ozirali na one, ki prodajo za skledo leče svoje prepričanje, tudi na one ne, ki ga sploh nimajo. Le za resnost in poštenost sobojevnikov nam gre. Tudi ne moremo nikomur izmed njih obljubljati raznih ugodnosti, ki jih sami nimamo.« V sindikatu poudarjajo tudi, da je bistvo sindikalnega aktivizma prav solidarnost in skupni boj za boljši jutri. Vedno znova so se pripravljali javno izpostaviti za (na)ranljivejše ter soočiti s konkretnimi in splošnimi krivicami, za katerimi trpijo delavke in delavci, prebivalci Slovenije in drugi.

Sindikalno članstvo niso le ugodnosti

Sindikat finančnih organizacij Slovenije (SFOS) svojim članicam in članom svetuje na področju delovne in socialne zakonodaje ter v okviru tega bolj specifično glede njihovih pravic iz delovnega razmerja. Članstvo je upravičeno do brezplačne pravne pomoči, ki jo SFOS zagotavlja prek zunanje odvetniške službe. Med ugodnostmi, ki jih nudijo članicam in članom, so še pravica do nepovratne solidarnostne pomoči v specifičnih primerih, sodelovanje na zimskih in letnih športnih igrah finančnih organizacij pod ugodnejšimi pogoji, možnost pridobitve kratkoročnega namenskega kredita pod ugodnejšimi pogoji ter nekatere druge ugodnosti v Delavski hranilnici. Prav tako so deležni tudi vseh ugodnosti, ki jih zagotavlja ZSSS, kot so kartica ugodnosti, informiranje, izobraževanje in podobno. Večina članic in članov SFOS se zaveda, da članstvo v sindikatu ni pomembno le zaradi tovrstnih ugodnosti, pač pa tudi ali pa predvsem zaradi zagotavljanja solidarnosti in skupnega boja za izboljšanje pravic in delovnih pogojev za vse delavke in delavce. SFOS kot edini reprezentativen sindikat v dejavnosti sklepa tudi kolektivno pogodbo na ravni dejavnosti zavarovalništva in s tem postavlja standard

za vsa pogajanja na podjetniški ravni. Pri negotovanju zaposlenih, naj se včlanijo v sindikat, poudarjajo predvsem vlogo sindikatov v družbi in pomen sindikalizma, socialnega dialoga in akcijske moči njegovih članov in članic v boju za doseganje boljših delovnih in plačnih pogojev v kolektivnih pogodbah. Pri tem jim pogosto predstavijo pogoje, v kakršnih bi delali in živeli, če v njihovem podjetju sindikat ne bi bil prisoten, z včlaniitvijo v SFOS pa krepijo sindikalno moč. Za sindikat je bistvena borba za delavske in socialne pravice, ugodnosti, ki jih zagotavljamo članicam in članom, pa so le pika na i, izpostavljajo.

Brez svojih članov nismo nič

SLGS Sindikat lesarstva in gozdarstva Slovenije svojim članom nudi brezplačno pravno pomoč, upravičeni pa so tudi do nabora ugodnosti, ki jih ponuja kartica ugodnosti ZSSS. Člani in članice, ki potrebujejo finančno ali druge oblike pomoči, lahko po sklepu republiškega odbora

» Ugodnosti, ki jih sindikat zagotavlja članstvu, so le pika na i.

sindikata pri predsednikih podjetniških sindikatov vložijo prošnje za solidarnostno pomoč, ki jim je dodeljena, če ne presegajo v pravilniku določenega zneska. Vsi člani so neizogledno zavarovani pri zavarovalnici Generali, in sicer za primer poškodbe pri delu s trajnimi posledicami, invalidnosti ali smrti. V sindikatu si prizadevajo za enkratne letne denarne nagrade predsednikom sindikatov v podjetjih ter za prenehanje veriženja pogodb o zaposlitvi za določen čas, predvsem mladim delavcem in delavkam, članom in članicam sindikata. Po mnenju sindikata večina članstva sicer ne razmišlja o materialnih sindikalnih ugodnostih, temveč o oblikah pravne pomoči v primerih pritisov vodstev podjetij. Šikaniranja, pritiskov in mobinga je manj, kadar vodilni vedo, da so delavci člani SLGS, poudarjajo v sindikatu. Brez svojega članstva nismo nič, še ugotavljajo.

Pestra ponudba

V Sindikat ministrstva za obrambo (SMO) je včlanjena tretjina vseh zaposlenih na ministrstvu. Sindikat jim nudi brezplačno pravno pomoč brez omejitev šestmesečnega članstva, prostovoljno zastopanje v primerih kršitev delovne in socialne zakonodaje ter svetovanje glede njihovih pravic iz delovnega razmerja. So edini sindikat, ki je z delodajalcem dosegel uvrstitev izobraževanja o sindikalizmu in temeljnih pravicah iz naslova delovnega razmerja v obvezni učni načrt usposabljanja pripadnikov Slovenske vojske, ki poteka v Mariboru, Murski Soboti, v Novem mestu in Vipavi. Članom in članicam SMO je v dogovoru z delodajalcem na voljo tudi do šest mesecev solidarnostne finančne pomoči. Štirikrat letno v sindikatu pripravijo skupnostne aktivnosti: marca omogočijo cenejšo možnost smučarskih počitnic, junija sindikalni piknik s športnimi igrami, enkrat letno pa tudi izlet v tujino ter novoletno obdarovanje članstva in njihovih otrok do desetega leta starosti. Tako članom in pridruženim članom kot nečlanom ponujajo možnost subvencioniranega dopustovanja v počitniški hiši v Čatežu ob Savi ter v počitniških kapacitetah na hrvaškem otoku Pag. Članstvu nudijo skupinsko nezgodno zavarovanje pri zavarovalnici za primer nezgode, poškodbe pri delu, invalidnosti ali smrti ter solidarnostno pomoč ob hujši bolezni ali smrti člana oziroma članice ali družinskega člana v prvem dednem redu. Sicer pa si prizadevajo za celostni pristop do svojega članstva; s spletnimi obvestili in fizičnimi obvestili na oglasnih deskah ministrstva za obrambo, vojašnic in centrov za usposabljanje ažurno obveščajo svoje člane in članice o sindikalnih aktivnostih ter novih ugodnostih.

Gregor Inkret, Mojca Matoz in Miha Poredoš